

Staden bestämmer bilden av Landsbygden

Det finns en bild som säger att det inte går att bo på mindre orter om du bryter mot en norm, till exempel som hbtqi-person. Men det stämmer inte alls, säger Stina Nilss som startat nätverket [queer*bygd](#).

– Att vi som bor utanför staden är utbildade, rasister, homofober och bakåtsträvare – det är en del av den urbana normen. Mindre kommuner borde vara förbannade på att allt som är utanför centrum beskrivs som platser det inte går att bo på om du på något sätt bryter mot normen, tycker **Stina Nilss**, ordförande för RFSL Sjuhärad och initiativtagare till [nätverket queer*bygd](#).

För visst finns det en öppenhet som inte kommer fram, och den behöver landsbygdskommunerna bli bättre på att formulera sig runt. Svenljunga kommun har varit framåt, här har RFSL utbildat elevhälsan och kommunens skolledare så att de nu ska få RFSL:s diplomering. Sedan 2018 hålls en pridefestival varje år i oktober.

– Men staden behöver också ta sitt ansvar i att sluta tänka att landsbygden är nåt som vi inte är. Det är ett gemensamt ansvar som vilar på hela samhället, säger Stina Nilss.

Varför säger vi att vi åker ut i Västra Götalandsregionen till exempel? Göteborg ses som centrum, men rent geografiskt ligger regionens mitt i Essunga. Ofta använder vi ett språk som förstärker synen på staden som norm. Stina Nilss tycker att sociologen **Lotta Svensson** på ett bra sätt [har beskrivit hur unga på landsbygden utsätts för en dubbelbestraffning](#).

– Du får inte stanna kvar för då är du korkad och vill inget – men du får inte heller flytta för då sviker du bygden. Är du hbtqi som bor i Majorna då passar du in i föreställningen om

hur en hbtqi-person ska vara.

Allt det här måste den som bor på landsbygden förhålla sig till. Stina Nilss menar att det går att ta breda grepp runt frågorna och att arbetet med hbtqi är bra för att få syn på även andra normer som finns, normen om staden är en stor realitet i ungas liv.

– Om vi pratar om unga så finns det också en norm kring utbildning, att man ska gå på universitet för att få jobb. Utbildning finns ofta i större städer, det här handlar om rent praktiska saker. Men det betyder inte att du *vill bo* i en större stad. I dag kan du bo i centrala Värmland och arbeta på distans.

Var kommer bilden från som säger att i kommuner som Svenljunga finns inga hbtqi-personer?

– I nätverket queer*bygd ser vi många som flyttat till en större stad och där kommit ut som hbtqi. De kan säga: 'jag gav inte ens min hembygd en chans att vara en öppen plats – jag var aldrig öppen där – då vet jag ju inte hur det hade gått'.

Stina Nilss har startat nätverket queer*bygd

Stina Nilss är själv uppvuxen i Tranemo och bor nu i Herrljunga. Att hon flyttat till en annan landsbygdskommun än

den där hon har sina rötter kan göra folk förvånade.

– Alternativet är att flytta till en större stad och sen flytta hem igen. Den finns ingen anledning att välja en annan landsbygd anser många. Men det här börjar förändras.

Nu när många vill flytta ut på landsbygden behöver kommunerna visa att de tar ställning och visa: här får du vara dig själv. Det möjliggör. Om kommunen säger att 'här är alla hemma', får de sedan bevisa att det stämmer. Stina Nilss kan ur ett gräsrotsperspektiv se lokala trender.

– Vissa byar och platser får en stämpel som mer öppna, man hör berättelser om några som är queer och flyttar dit och då är tröskeln mindre för andra som vill bo där. Så visst, det går att se resultat i att det lönar sig att presentera en öppen bild.

I asylprocessen finns det också ett gemensamt lärande kring var du vill bo och varför, som Stina Nilss menar är intressant.

– Migrationsverket förväntar sig vissa saker, de har fler boenden i större orter och nyanlända blir ofta placerade i en centralort med närhet till SFI. Det kan vara bra, men kanske skulle jag som nyanländ gärna välja att bo i ett mindre samhälle. Med en annan gemenskap och mindre risk för isolering, där man blir sedd. Många uttrycker ett önskemål att faktiskt bli sedda, särskilt om de har flytt på grund av sin könsidentitet.

Många av dem som fått asyl och som Stina Nilss träffar som aktiv i RFSL vill bo långt ifrån landsmän.

– **Det är också en sorglig bild** men fullt begripligt om du till exempel kommer från Somalia som har en skarp hedersproblematik.

[Den 4e maj bjuder #lokalperspektiv2022](#) in till samtal i Svenljunga om att vara ung på landsbygden. Stina Nilss är en av flera deltagare.

– Det blir roligt att höra om aktuell forskning och lyssna in de unga som är på plats. Jag tror på fler berättelser från unga.

Det finns en dubbelhet där det enda små kommuner vill är att bli fler invånare, men det ska vara de rätta personerna som flyttar in.

– Rätt välutbildade unga och hbtqi-personer som hyfsat går att begripa och inte avviker från normen för mycket. Det här hänger ihop med en samhällsbild där Sveriges regering pratar om "riktiga" flyktingar, att vi vill ha rätt flyktingar hit. Något som är mycket problematiskt.

Anna Fredriksson